
William P. HECK, ph. D. ¹

Osnovni protokol za istragu u slučajevima seksualnog zlostavljanja djece^{2 3}

Mali broj zločina izaziva takav moralni bijes i želju za osvetom društva kao seksualno zlostavljanje djece. Kao što je to slučaj i sa mnogim drugim krivičnim djelima, većina eksperata će reći da se ovo krivično djelo vrši sa mnogo većom frekvencijom nego što to sužbene statistike pokazuju. Procjene neovisnih istraživanja značajno variraju, ne samo zbog prirode krivičnog djela, nego i zbog varijacija u metodologiji, definicijama i tehnikama uzorkovanja.

Neki stručnjaci procjenjuju da je 20% djevojčica i 9% dječaka zlostavljano u djetinjstvu⁴ i da je jedna od tri osobe žrtva tog krivičnog djela do navršenih 18 godina⁵. Ukratko seksualno zlostavljanje djece se dešava sa alarmantnom frekvencijom.

Procjena o potrebi poboljšanja sposobnosti službi za provođenje zakona, da prepoznaju i adekvatno istražuju ove zločine, raste najviše zbog povećanog aktivizma bivših žrtava. U namjeri da postignu postavljene ciljeve, većina država danas zahtjeva da policija i službe za zaštitu djece (SZD) provode zajedničke istrage slučajeva seksualnog zlostavljanja. Na žalost ideja nije prihvaćena u svim zemljama. Jedan razlog bi mogao proizlaziti iz različitih filozofija koje nekada postoje kada policija radi u

---

¹ William P. Heck, Associate professor of Criminal Justice at Northeastern State University in Tahlequah, Oklahoma

² Basic Investigative Protocol for Child Sexual Abuse, by William P. Heck, Ph. D in *FBI Law Enforcement, Bulletin*, U. S. Department of Justice, Federal Bureau of Investigation, October 1999 p. 19-25

³ *Preveo sa engleskog*: Almir Maljević, Dipl. kriminalist, Asistent na Fakultetu kriminalističkih nauka Univerziteta u Sarajevu

⁴ K. P. Hymel and C. Jenny, «Child Sexula Abuse», *Pediatrics in Review* 17 no. 7 (July 1996) :236-250

⁵ H. Vanderbilt, «Incest: A Chilling Report», *Deviant Behaviour: Annual Editions 96/97* (Guilford, CT: Dushkin Publishing Group/Brown and Benchmark Publishers) , 64-76

partnerstvu sa «eksternim» socijalnim službama. Drugi problem bi mogao biti nedostatak sredstava za esencijalnu zajedničku obuku policije i SZD. Kao posljedica toga neki zajednički istražni postupci postaju tako neformalni i metodološki neispravni da pojačavaju povrede koje je porodica pretrpila od samog krivičnog djela. U najgorem slučaju, policija može lišiti slobode pogrešnu osobu dok dijete ostaje dostupno pravom izvršiocu.

Konačno, policijski službenici moraju znati da osnovna pravila kriminalističke istrage nisu opcionalna; ona moraju biti primjenjena zajedno sa multidisciplinarnim pristupom. Ako se tako uradi, model će služiti kao odličan primjer za izbjegavanje tragičnih grešaka u istrazi.

Multidisciplinarni pristup

1995. država Oklahoma je usvojila multidisciplinarni timski pristup istrazi a nakon što je prijavljeno seksualno zlostavljanje ili ozbiljno fizičko zlostavljanje i zanemarivanje djece prema Poglavlju 71 Oklahoma zakona o prijavljivanju i prevenciji zlostavljanja djece (Oklahoma Child Abuse Reporting and Prevention Act) . Odjeljak 71 10 ovog zakona zahtjeva da svaki okružni tužilac, nakon što je primio prijavu (op. a.) , organizuje sastanak koordiniranog multidisciplinarnog tima. Svaki tim mora se sastojati od najmanje sljedećih članova:

- Licencirani profesionalac ili savjetnik za mentalno zdravlje;
- Službenici za provođenje zakona sa iskustvom ili obukom za istragu kod seksualnog zlostavljanja djece;
- Medicinsko osoblje sa iskustvom u identificiranju seksualnog zlostavljanja;
- Radnici SZD iz odjela za usluge;
- Koordinator multidisciplinarnog tima ili direktor centra za zaštitu djece; i
- Okružni tužilac ili zamjenik.

Timovi bi trebali vršiti sljedeće funkcije:

- Nadgledati istragu, obezbjediti da dijete dobije usluge koje su mu potrebne i olakšati efikasnu i odgovarajuću pripremu slučaja;
- Napraviti pisane protokole za sprovođenje istrage i intervjuiranje žrtava;

- Pripremiti pisani sporazum, koji potpisuju svi članovi tima, koji specificira ulogu tima;
- Poboljšati komunikaciju i saradnju između policijskih službenika, medicinskih i stručnjaka za savjetovanje;
- Eliminirati dupliranje zadataka;
- Identificirati nedostatke u pružanju usluga i tražiti dodatna sredstva unutar zajednice za pružanje usluga žrtvama i porodici;
- Dati podršku specifičnoj i multidisciplinarnoj obuci istražitelja;
- Formalizirati pregled slučaja i utvrditi daljnji proces; i
- Standardizirati istražne postupke.

Ovaj model se razvio paralelno sa sličnim pristupima korištenim u drugim državama. U stvari, u ranim 1990-tim većina država je imala propisanu ili obavezu formiranja multidisciplinarnih timova za istraživanje slučajeva seksualnog zlostavljanja djece, ili mogućnost da formira takve timove ako to slučaj bude zahtjevao. Također, federalna vlada je zahtjevala da države, koje prime federalna sredstva kroz Zakon o prevenciji i tretmanu zlostavljanja djece iz 1974 (Child Abuse Prevention and Treatment Act of 1974) , formiraju takve timove⁶.

Bez sumnje, uspjeh ovog modela zavisi od adekvatnog treninga istražnog tima. U stvari, mnogi policijski odjeli se oslanjaju na to da će policajci naučiti istraživati slučajeve seksualnog zlostavljanja djece kroz iskustvo (on-the-job training) . Službenici su često premješteni iz patrolnih službi u specijalizirane odjele. Rukovodioci očekuju da oni imaju osnovno znanje o istrazi sa akademije i iz rada u patrolnim službama. Oni mogu poslati novog policajca na specijaliziranu obuku, ali to je više izuzetak nego pravilo. Mnogo češće administratori novom policajcu dodjele iskusnog istražitelja da ga podučava i dok mnogi policajci na ovaj način steknu odlične istražiteljske sposobnosti drugi to nisu u stanju. Nažalost, mnogi odjeli nisu u stanju ili ne žele štedjeti sredstva za specijaliziranu obuku, oslanjajući se na trening kroz iskustvo. Ukoliko se novi policajci ne angažiraju na samorazvoju, rizikuju da naslijede loše istražiteljske navike svojih mentora.

---

⁶ D. L. Sheppard and P. Zangrillo, «Coordinating Investigations of Child Abuse», *Voices*, March-April, 1996, 21-25

Uz obaveznu zajedničku obuku, korektno implementiran timski pristup obuhvata i pisani protokol po kojem će se sprovoditi istraga. To predstavlja zajedničku ishodišnu tačku i uzajamno razumijevanje koje će omogućiti članovima tima da izbjegnu konflikte, koji mogu proizaći iz različitih filozofija rada, ili da se sa njima efikasno suoče. Na primjer, policija može biti više zarinuta oko utvrđivanja osnovane sumnje neophodne za lišenje slobode, dok radnici SZD mogu biti više zabrinuti oko očuvanja porodice. Zajdnički trening i uspostavljeni protokol mogu služiti kao podsjetnik da dobrobit djeteta ostaje apsolutni prioritet.

Stručnjaci se slažu da su adekvatan trening i pisani sporazumi značajni u zajedničkim policijskim istragama. Na primjer, jedan kriterij u zajedničkoj istrazi može biti vršiti što manje intervjuva. To znači da predstavnici policije i SZD budu prisutni i nadziru sesiju (kako se ne bi ponavljali intervjui zbog izostanka jednih ili drugih op. a.) . Čak šta više, najbolje obučena osoba (osoba sa najboljom obukom op. a.) bi trebala da sprovodi intervju⁷. Iako bi članovi tima trebali, najmanje, imati zajedničku obuku za intervjuisanje djeteta žrtve, trebali bi znati kada je potrebno ustupiti mjesto boljim i iskusnijim ekspertima. Ispitivači moraju upamtiti da dobrobit djeteta mora prevladati.

Ako je moguće, tužioci i ostali članovi multidisciplinarnog tima bi trebali nadzirati intervju. Da bi obezbjedili bolju koordinaciju i saradnju, timovi trebaju formalizirati konferencije koje se odvijaju prije i poslije intervjuisanja kao i sastanke na kojima se slučaj pregleda. U stvari, administratori bi trebali podsticati na brižan nadzor svih aspekata istrage usvajajući formalni, standardizirani protokol.

Policijski odjeli na taj način mogu uočiti korisnost i sigurnost ovakvog dobro struktuiranog, multidisciplinarnog i kontinuiranog nadzora. Ovaj pristup se pokazao efikasnim jer svi učesnici kontinuirano održavaju sastanke i dijele infomacije i ideje. Istražitelji dobivaju kontinuiranu pomoć i podršku od drugih stručnjaka, smanjujući na taj način mogućnost pravljenja teških grešaka. Ovaj metod garantuje kvalitetnu istragu, tj. formaliziran, dobro obučen tim sa struktuiranim protokolom i interdisciplinarnim metodama nadzora, rezultira nepogrešivom istragom. Naravno, problemi se javljaju kada se, u nedostatku struktuiranog multidisciplinarnog modela, stvaraju neformalni timovi.

---

⁷ Ibid

Istraživanje seksualnog zlostavljanja djece je u nadležnosti SZD, koje provode istragu za građanski postupak, i službi za sprovođenje zakona, koje provode kriminalističku istragu za krivični postupak. Obzirom da se ove dvije vrste istraga preklapaju, dva entiteta moraju komunicirati i dijeliti informacije, čak i u neformalnim procedurama. Ovo je naročito istina ukoliko ne postoji standardizirani protokol jer jedna služba može da se osloni na ekspertizu druge službe i na taj način propusti da prikupi ili potvrdi postojanje krucijalne informacije. Na primjer, policajci mogu, da bi skratili svoj posao, jednostavno prihvatiti zaključke do kojih su došli radnici SZD.

Na akademiji svi policajci nauče osnovne koncepte kriminalističke istrage, koji bi trebali biti usvojeni i primjenjeni u praksi. To su, zapravo, zdravorazumska pravila kojima se rukovodi svaka istraga, te ona, svakako, mogu biti primjenjena i na istragu slučajeva zlostavljanja djece.

ZDRAVORAZUMSKA PRAVILA KRIMINALISTIČKE ISTRAGE

Znati odgovornosti istražitelja

Etička komponenta kriminalističke istrage, koja treba ostati duboko urezana u psihu svakog policajca, je njihova odgovornost prema životima onih koji su pogođeni zločinom i događajima nakon izvršenja krivičnog djela. Posljedice koje pretrpi osoba, koja je pogrešno osumnjičena da je izvršilac seksualnog zlostavljanja djeteta, znaju biti jednako teške kao i sam zločin. Sama optužba znači stigmatizaciju koju je teško, ako ne i nemoguće, izgubiti. Odgovornost za zaštitu nevinih ljudi od ovakve viktimizacije leži na ramenima istražitelja. Kao i u svim istragama, kada se upušta u istraživanje optužbi za zlostavljanje djece, istražitelj mora biti vrlo oprezan. Ako policija liši slobode, ili pogrešno optuži nevinu osobu, nema tog izvinjenja niti radnje kojom bi se mogla popraviti šteta koja je nanesena reputaciji te osobe. Da bi se zaštitile nevine osobe i lišio slobode pravi izvršilac, policija mora raditi oprezno i istraživati samo činjenice i to onako kako one postoje, a ne kako ih policija vidi⁸. Dobar istražitelj nikada ne zaboravlja ovaj temelj kada provodi istragu.

---

⁸ International Association of Chiefs of Police, Police Management and Operations Division, Criminal Investigation: Specific Offenses (Alexandria, VA: International Association of Chiefs of Police, 1975)

Ne žuriti

Policija treba brzo uhvatiti osobu koja napada djecu. Međutim, prebrz rad predstavlja opasan način obavljanja policijskog posla. Policija mora provoditi istragu vrlo oprezno ali vodeći računa o vremenu. Istražitelj koji svoj rad zasniva na brzom djelovanju rizikuje da kontaminira čitav slučaj propuštajući dokaze, previdom nekih važnih tragova, i time možda, daje počiniocu veću mogućnost da svojim osobnim aktivnostima oteža razjašnjavanje slučaja. Istražitelji ne bi trebali početi istragu prije nego razmotre dinamiku događaja i ljudi koji su u njemu učestvovali. Dok fleksibilnost mora doći do izražaja kod prikupljanja informacija i dokaza kako se do njih bude dolazilo, generalno procedura istrage mora biti naučena unaprijed. Identificiranje osoba koje policija treba ispitivati osnovni je preduslov za uspješnu istragu. Redoslijed kojim će osobe biti ispitane, također, može imati značajnog utjecaja na kvantitet i kvalitet prikupljenih informacija. Kriminalistička istraga nije statičan postupak. Policajci moraju da adaptiraju ili čak mijenjaju kurs istrage kako dolaze do pojedinih informacija. Često počinioci, kao i drugi koji su učestvovali u izvršenju krivičnog djela, namjerno lažu i pokušavaju da opstruiraju proces istrage. Ovo je naročito čest slučaj kod slučajeva incestualnog seksualnog zlostavljanja djeteta koj uključuje nekoliko članova porodice. Radeći prebrzo policajac može propustiti neke vitalne «ključeve».

Saslušati i drugu stranu

Istražitelji često smatraju da je prikupljanje informacija od svih strana jedno od načela koje se najlakše uči i usvaja. Novi policajci naročito shvate važnost ovog načela kada budu prvi puta pozvani zbog uznemiravanja u porodici. Svaki istražitelj mora shvatiti da, čak i kada radi na najmanjim svađama, prikupljnje informacija samo od jedne strane, i rad na osnovu tih informacija, mogu imati dalekosežne posljedice.

Praktično u svakom slučaju seksualnog zlostavljanja djeteta, neko će pokušati da prevari istražitelja. Zbog toga istražitelj mora odoljeti izazovu prihvatanja inicijalnih izjava kao prave istine, bez obzira na to kako mu se izvor činio iskrenim. Jedan primjer uključuje roditelje koji su pred teškim razvodom. Očigledan motiv postoji da jedan roditelj optuži drugog za seksualno zlostavljanje djeteta. Istražitelj mora znati da mlađa djeca, koja su izložena ozbiljnom porodičnom konfliktu, postaju

podložna roditeljskom utjecaju; zbog toga dijete može biti permanentno učeno da sumnja u svoje vlastite percepcije. U raspravljanju slučajeva lažnih optužbi razmotrimo slijedeći primjer u kojem je jedan roditelj koristio ovu metodu.

5-godišnja djevojčica ponavlja, u stvari dobrovoljno, kratkim odgovorima, optužuje svoga tatu za seksualno zlostavljanje, ali počinje izbjegavati odgovore kada je doktor pita konkretnija pitanja i pokazuje da u njenoj glavi nema konkretnih seksualnih tema. Kasnije se u čekaonici čuje kako kaže svojoj majci : «Rekla sam doktoru sve što si mi rekla da kažem-zar ja nisam dobra djevojčica»

Osim učenja, neriješeni posttraumatski stresni simptomi mogu utjecati da dijete inicijalno optuži pogrešnu osobu. Zbog toga policajci ne bi trebali koristiti podatke do kojih su došli kroz observaciju djeteta, a koji ukazuju da je roditelj izvršilac, da bi potvrdili prijavu za seksualno zlostavljanje⁹.

Istraga seksualnog zlostavljanja može postati vrlo opasan proces ako istražitelji ne održavaju samodisciplinu. Oni se moraju oduprijeti izazovu da izvlače bilo kakve zaključke i stanu na nečiju stranu, prije nego ispituju sve raspoložive izvore informacija.

Sprovesti dobro planirane intervjuje

Istražitelji moraju kontaktirati sve osobe koje bi mogle imati relevantnu informaciju o slučaju i sprovesti detaljan intervju. Intervju bi trebao biti individualan, privatn, i po mogućnosti sproveden bez prekida kako bi se prikupilo što više informacija.

Da bi se na odgovarajući način pripremili za sesiju, istražitelji se moraju pripremiti unaprijed. Oni moraju prikupiti što je moguće više informacija o ispitaniku i pripremiti generalna pitanja prije samog ispitivanja. Jednostavno provođenje nekoliko minuta sa osobom, koja je iz grupe pozvanih na ispitivanje, neće rezultirati bilo kakvom informacijom dobrog kvaliteta ili kvantiteta. U stvari, takav stil ispitivanja može dovesti slučaj u opasnost-ako je počinilac među onima koji su pozvani na intervju, on to može iskoristiti da bi saznao do

---

⁹ K. M. Quinn, «The Credibility of Children's Allegations of Sexual Abuse», *Behavioural Sciences and Law* 6, no. 2 (1998) : 181-199

kakvih je informacija došla policija tokom istrage i šta on još može učiniti da bi kontaminirao samu istragu.

Istražitelji ne znaju koliko dugo će dobro planirani i ispravno provedeni intervjui trajati jer se tokom ispitivanja mogu pojaviti neka nova pitanja na koja treba dobiti odgovore. Činjenica da drugi ispitanici čekaju ispred prostorije za ispitivanje može odvrćati pažnju ispitivača i čak može ubrzati proces intervjuiranja. Čak i dobro obučeni kriminalistički istražitelji imaju nedostataka i mogu negativno utjecati na slučaj ako ignorišu pomenutu činjenicu.

Primarni cilj multidisciplinarnog pristupa jeste da se osigura da dijete ispituje najkvalificiraniji istražitelj i to što manje puta. Bilo bi poželjno da ispitivač ima obrazovanje ili specijaliziranu obuku o razvoju djeteta u ranom djetinjstvu i forenzičkom intervjuu. Ako je moguće ispitivač bi trebao napraviti i video zapis cijele sesije razgovora sa djetetom, radi kasnijeg analiziranja.

Ispitivanje osumnjičenog zahtjeva određenu stručnost, jer kada ih policija ispituje osumnjičeni zlostavljači obično nude laži i izvinjenja koja graniče sa patološkim. Ova objašnjenja se mogu činiti logičnim i manje iskusan ispitivač može povjerovati njihovim odgovorima ili energičnim optužbama na račun onih koji su osumnjičenog prijavili¹⁰.

Ispitivač početnik može imati problema sa osumnjičenim koji je vrlo vješt u zavodnjenju i koji malo suosjeća sa žrtvom.

Stručnjaci su primjetili da, ako dokazi ne daju prostora osumnjičenom da poriče da je izvršio zlostavljanje, pedofili mijenjaju taktiku-pokušavaju da minimiziraju zločin. Ovakvi počinioci obično poznaju pravo i pokušavaju priznati lakše krivično djelo ili prekršaj¹¹.

---

¹⁰ International Association of Chiefs of Police, Police Management and Operations Division, *Criminal Investigation: Specific Offenses* (Alexandria, VA: International Association of Chiefs of Police, 1975)

¹¹ W. Bennett and K. Hess, *Criminal Investigation*, 4th ed. (St. Paul, MN: West Publishing Company, 1994)

Eliminirati viziju tunela

Istražitelji bi se trebali fokusirati na stvaranje što «jačeg» slučaja, tj. ne bi se trebali fokusirati isključivo na jednog mogućeg izvršioca. Stručnjaci takav način rada nazivaju vizijom tunela. Policajac koji radi na ovaj način postaje nefleksibilan, radi samo pravolinijski i ignoriše sve ostale mogućnosti.

Ova greška naočito može biti tragična u slučajevima seksualnog zlostavljanja djece. Što je duže izvršilac neotkriven, veća je vjerovatnoća da će imati pristup žrtvi i da će moći manipulirati djetetom kojem nije pružen zaštitni nadzor. Nadalje, meta istražiočeve pristrasnosti će pretrpjeti izuzetan emocionalni stres, prije svega zbog toga što je bio(bila) označen(a) kao izvršilac takvog zločina.

Također, čak i ako policajac ima jak slučaj protiv neke individue, još uvijek postoji mogućnost da je u izvršenju krivičnog djela učestvovalo više izvršilaca. Ovo još jednom potvrđuje potrebu da policija identificira i pažljivo ispita sve one koji su imali pristup djetetu. Vizija tunela, dakle, onemogućava policajca da sagleda navedene očigledne mogućnosti.

Vizija tunela, također, može spriječiti istražitelja da prati neke važne tragove. Bez obzira kako se neki potencijalni trag činio beznačajnim, istražitelji ga moraju slijediti. Neki stručnjaci smatraju da je to dio etičke odgovornosti koju policija duguje žrtvama i njihovim porodicama. Ti, naizgled beznačajni, tragovi mogu zaskočiti optužbu na sudu. Ako odvjetnik odbrane uspije da pokaže da je taj beznačajni trag, koji policija nije slijedila, mogao vrlo lahko osloboditi optuženog krivnje, krivnja će se vrlo lahko prebaciti na policajca koji je imao vremena, sredstava, ovlasti i odgovornosti da taj trag slijedi.

Osim toga istražitelji moraju uvijek tražiti i drugo i treće mišljenje. Kolega će možda predložiti da se razmotre neki tragovi koji do tada nisu bili razmotreni. Iako svaki istražitelj može razviti viziju tunela do izvjesnog nivoa, naročito kada se fokusira na osobu koja je vjerovatni počinilac, svježa perspektiva, može mu pomoći da se refokusira i da možda otkrije neke potencijalne probleme u istražnom protokolu.

Shvatiti osnovanu sumnju

Istražitelji moraju vježbati svoju opreznost kada odlučuju da li postoji dostatan nivo sumnje potreban da bi se izvršilo lišavanje slobode za zlostavljanje djeteta. Prerano lišavanje slobode može rezultirati gubitkom ključnog dokaza koji je u toku istrage pronađen. Istražitelji moraju zapamtiti da možda imaju samo jednu šansu da počinioca izvedu pred sud. Slučaj može biti izgubljen zbog nedovoljno ili protivpravno prikupljenih dokaza (npr. nije postojala osnovana sumnja) .

Etička komponenta kriminalističke istrage postoji i ona se protivi da se prilikom rada oslanja na neutemeljenu sumnju i da se njome pokuša opravdati lišenje slobode. Kada se izvor informacije čini nepovjerljivim, ili kada dodatne informacije za teške optužbe još nisu dostupne, istraga ostaje nepotpuna. Dodatni faktori relevantni za utvrđivanje osnovane sumnje počinioca mogu biti njegova reputacija u društvu, mogućnost, koju mu je dala policija, da ponudi objašnjenje, i potreba za promptnom akcijom policije. Naročito u slučajevim seksualnog zlostavljanja djece, istražitelji moraju dobro razmisliti da li je lišenje slobode trenutno neophodno i da li za takvu radnju ima zakonskog osnova.

Držati slučaj otvorenim

Iako je slučaj službeno proglašen zatvorenim, i ako je završen lišenjem slobode počinioca, posao policajca je daleko od završenog. Kontinuiran nadzor slučaja seksualnog zlostavljanja djeteta je apsolutno neophodan. To znači da istražitelj mora primjeniti principe multidisciplinarnog pristupa aktivno održavajući kontakte sa ostalim stručnjacima uključenim u slučaj, kao i sa porodicom žrtve. Istražitelj mora pratiti daljnji razvoj slučaja kako bi bio u mogućnosti da reaguje na sve što bi moglo prouzrokovati probleme u njegovom procesuiranju. Na kraju, istražitelj bi trebao imati odgovore na sva postavljena pitanja prije nego slučaj proglasi zatvorenim.

Zaključak

Stvaranje slučaja protiv seksualnog zlostavljača djeteta može biti izuzetno težak zadatak za bilo kojeg istražitelja. Iako neki smatraju da je svaki zločin ozbiljan, većina vjeruje da je zlostavljanje djece zločin koji izaziva najveći prezir. Ova činjenica može utjecati na počinioce da pažljivije sakriju tragove

izvršenja. To bi, također, trebalo izazvati želju kod policajaca da sprovedu korjenitu istragu.

Ako policajci slijede osnovne principe istrage i ako na sudu prezentiraju dobro pripremljen slučaj, faktički, oni su primjenili multidisciplinarni metod, čak i ako njihovi odjeli nisu formalizirali taj pristup. Ipak, istražitelji su ti koji su odgovorni da primjenjuju načela istrage na svaki slučaj.

Kao i mnogi drugi složeni slučajevi, oni koji uključuju seksualno zlostavljanje djece zahtjevaju napore i ekspertizu većeg broja stručnjaka. Koristeći ovaj pristup, istražitelji, otkrivanjem i kažnjavanjem počinitelaca, mogu pomoći i žrtvama i društvu.